

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **M. L.**, bytom v S., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu v Bratislave**, o **invalidný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. mája 2008, č.k. 5Sd/30/2008-11, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 13. mája 2008, č.k. 5Sd/30/2008-11, **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne z 27. septembra 2007, č. X., **z r u š u j e** a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne z 27. septembra 2007, č. X., ktorým odporkyňa podľa § 29 zák.č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 100/1988 Zb.) a § 263 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 461/2003 Z.z.) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky v Poprade z 31. júla 2007 je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zák.č. 100/1988 Zb. Opravný prostriedok navrhovateľa krajský súd nepovažoval za dôvodný, lebo posudkami bolo v konaní preukázané, že je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zák.č. 100/1988 Zb.

Odporkyňa preto podľa krajského súdu rozhodla správne, keď zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku, ktorý sa podľa § 263 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. považuje za čiastočný invalidný dôchodok priznaný v roku 1999.

Navrhovateľ sa proti rozsudku krajského súdu odvolal. Zotrvával na požiadavke, aby mu bol priznaný po dôkladnom prešetrení invalidný dôchodok (vyšší). Dôvodil, že jeho terajší zdravotný stav nebol dostatočne preskúmaný posudkovým lekárom. Má obmedzenú pohyblivosť, nemôže si kľaknúť, ani sa zohnúť, bráni mu v tom kolenný kĺb. Má sa podrobiť operácii bedrového kĺbu (19. júla 2008). Nik sa ho nepýtal, či je zamestnaný, ako dlho je nezamestnaný, či si dokáže nájsť vhodné zamestnanie. Zdôraznil, že jeho zdravotný stav posudkový lekár nehodnotil správne.

Odporkyňa dôvody, ktoré navrhovateľ uviedol v odvolaní, nepovažovala za opodstatnené a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok z hľadiska dôvodov uplatnených v odvolaní, o ktorom rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 250 l ods. 2, § 250ja ods. 2 OSP) tak, že rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil jej vec na ďalšie konanie.

Z obsahu spisov odvolací súd zistil (a uvádza to v odôvodnení aj krajský súd), že navrhovateľovi bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok v roku 1999. V súlade s ustanovením § 263 ods. 1, 2 a 6 zák.č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom do 18. júla 2006 bol navrhovateľ 23. júna 2004 uznaný invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%. V súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z.z. bol 14. novembra 2006 zdravotný stav navrhovateľa posúdený podľa § 263a zák.č. 461/2003 Z.z. a bol uznaný naďalej čiastočne invalidným a naďalej mu bol vyplácaný čiastočný invalidný dôchodok podľa zák.č. 100/1988 Zb.

V tomto konaní preskúmané rozhodnutie bolo vydané na základe podnetu navrhovateľa z 22. júna 2007, ktorým žiadal o prehodnotenie zdravotného stavu a priznanie (vyššieho) invalidného dôchodku).

Posudkoví lekári sociálneho poistenia tak pobočky, ako i ústredia Sociálnej poisťovne zdravotný stav navrhovateľa posúdili podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, teda podľa zák.č. 100/1988 Zb. a zhodne vyslovili záver, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 29 ods. 3 zák.č. 100/1988 Zb., ale je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zák.č. 100/1988 Zb. a odporkyňa vydala týmto posudkom zodpovedajúce rozhodnutie.

Odvolaací súd je toho názoru, že pre takýto postup niet v zákone č. 461/2003 Z.z. zákonného podkladu.

Treba si uvedomiť, že ustanovenia tak § 263, ako aj po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky prijaté ust. § 263a, § 263b zák.č. 461/2003 Z.z. sú ustanoveniami prechodnými, ktorých úlohou je upraviť prechod nárokov vzniknutých pred účinnosťou zák.č. 461/2003 Z.z., najmä určiť, za aké dávky upravené zák.č. 461/2003 Z.z. sa považujú, v akej výške a za akých podmienok sa budú naďalej vyplácať.

Ust. § 263 ods. 1 cit. zákona transformovalo invalidné a čiastočne invalidné dôchodky priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 na invalidné dôchodky podľa zák.č. 461/2003 Z.z. účinného po 1. januári 2004 s tým, že aj naďalej sa budú vyplácať za podmienok ustanovených predpismi účinnými pred 1. januárom 2004, ak tento zákon (účinný od 1. januára 2004) neustanovuje inak.

Ustanovenia § 263 ods. 2 a 4 až 7 zák.č. 461/2003 Z.z. (neskôr zrušené na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z.z.) uložili odporkyňi preskúmať trvanie invalidity (čiastočnej invalidity) pre trvanie nároku na invalidný dôchodok, a to podľa kritérií stanovených pre invaliditu podľa zák.č. 461/2003 Z.z. Vzhľadom na to, že uvedené ustanovenia neboli v súlade s Ústavou Slovenskej republiky boli prijaté ustanovenia § 263a a § 263b zák.č. 461/2003 Z.z., ktoré novo upravili spôsob posudzovania zdravotného stavu a trvania invalidity a čiastočnej invalidity pri ich transformácii do novej právnej úpravy. Z obsahu ust. § 263a treba vyvodiť, že v každom jednom prípade, keď došlo k posúdeniu invalidity podľa § 263 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z., bolo odporkyňi uložené preskúmať znovu trvanie invalidity, avšak podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, t.j. podľa zák.č. 100/1988 Zb. a podľa výsledku preskúmania aj rozhodnúť podľa tohto predpisu. Súčasne ale v § 263a ods. 12 zákon č. 461/2003 Z.z. stanovil, že na účely tohto zákona a osobitných predpisov pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť poberateľa invalidného dôchodku

priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je viac ako 70% a poberateľov čiastočného invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je 50%.

Vzhľadom na to, že preskúmanie trvania invalidity podľa § 263a zák.č. 461/2003 Z.z. bolo vykonané a skončené so záverom, že navrhovateľ je čiastočne invalidný, bolo potrebné v ďalšom vychádzať z toho, že pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 50%.

O každej ďalšej žiadosti navrhovateľa, ktorou sa domáha invalidného dôchodku vo vyššej sume, než mu je vyplácaná (za takú žiadosť treba považovať i jeho podanie z 22. júna 2007) treba potom rozhodovať podľa zák.č. 461/2003 Z.z.; to znamená, že aj invaliditu treba posúdiť podľa kritérií stanovených pre invaliditu v tomto zákone (§ 71 cit. zákona).

Odvolaací súd sa preto nestotožnil so záverom krajského súdu o správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Napadnutý rozsudok preto podľa § 250 I ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 OSP zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie, v ktorom odporkyňa o uplatnenom nároku rozhodne podľa § 70 a nasl. a § 112 zákona č. 461/2003 Z.z.

Náhradu trov konania účastníkom odvolací súd nepriznal, lebo účastníci náhradu trov nežiadali, resp. nenavrhlí, aby im súd náhradu priznal (§ 151 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. apríla 2009

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová